

Рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Цивільно-правові договори в сфері кіберспорту» за спеціальністю 081 «Право» 27 грудня 2023 року.

Толмачевська Юлія Олегівна, 1995 року народження, народилася в м. Запоріжжя, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Національний університет «Одеська юридична академія», здобула кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр спеціальність «Право».

Дисертацію виконано в Національному університеті «Одеська юридична академія», м. Одеса.

Науковий керівник – Харитонов Євген Олегович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Основні положення та висновки дисертації викладено у 9 наукових статтях, з яких 4 статті опубліковано у фахових виданнях, перелік яких затверджено МОН України, 5 статей – у зарубіжних періодичних наукових виданнях, а також у 8 тезах доповідей на науково-практичних конференціях:

1. Толмачевська Ю. О. Цивільно-правові договори у кіберспорті: правовий аналіз. *Lex Sportiva*. 2023. № 1. С. 28–34.
<http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/36>

2. Толмачевська Ю.О. Правове регулювання сфери кіберспорту: загальні положення. *Lex Sportiva*. 2021. № 2. С. 27-31.
<http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/16>

3. Kharytonov, E., Kharytonova, O., Tkalych, M., Bolokan, I., Samilo, H., & Tolmachevska, Y. (2021). Intellectual property law in the field of sports: specifics of manifestations and features of legal regulation. *Cuestiones Políticas*. 39 (69), 530-546.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради (зауваження):

1. АНДРОНОВ Ігор Володимирович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного, нотаріального та виконавчого процесу Національного університету «Одеська юридична академія», підтримав колег, що робота виконана не лише на актуальну, а й цікаву та складну тему, оскільки там є певною мірою комплексний характер – оскільки підіймаються питання не лише договірного права, а й інтелектуального права і навіть трудового, тому можна говорити про її комплексність. Відмітив якість роботи та цікавість напряду дослідження. Констатував, що в роботі є наукова новизна, висновки чітко кореспондують поставленим завданням дисертації, з виступу здобувачки зробив висновок, що вона ґрунтовно підійшла до цього, відповідала на всі поставлені запитання, особисто висловив позитивне враження від відповідей на його запитання. Зробив висновок, що дисертація відповідає всім встановленим вимогам, а авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань «Право».

2. БЕРНАЗ-ЛУКАВЕЦЬКА Олена Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», дискусійні положення та зауваження було викладено у письмовій формі у наданій рецензії та оголошено під час публічного захисту, водночас зазначила, що на сьогодні в сфері кіберспорту заробляються достатньо високі гонорари, тому важливим є правильне оформлення відносин між гравцями та третіми особами, чим і можуть слугувати всі ці різновиди договорів у сфері кіберспорту, про які доповідала здобувачка, підкреслила, що авторка показала себе вдумливою, принциповою, уважною до деталей, зазначила, що наукові положення, висновки та рекомендації, викладені в дослідженні, мають достатній ступінь обґрунтованості, оскільки базуються як на теоретичних доробках вітчизняних, так і зарубіжних вчених, підкреслила, що в роботі чітко сформовані мета, об'єкт та предмет дослідження, дисертація виконана на достатньому

науковому рівні, належно оформлена та легко сприймається, висловила надію, що здобутки роботи можна використовувати не лише в межах спортивного права, а запровадити додатковий спецкурс, який буде презентовано кафедрою саме з цієї проблематики. Підсумувала, що дисертація актуальна, має наукову новизну, обґрунтовані висновки, відповідає всім встановленим вимогам, а авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії. Побажала подальших успіхів.

3. ОМЕЛЬЧУК Олександр Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», зауваження щодо дисертації було викладено у рецензії на дисертацію та оголошено під час виступу, під час дискусії підтримав Олену Михайлівну, зазначив про активність в науковій роботі дисертантки, наголосив, що робота виконана на високому рівні, а авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

4. ЖОРНОКУЙ Юрій Михайлович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ, у відгуку на дисертацію офіційним опонентом було зазначено про певні дискусійні положення та зауваження, які він оголосив під час виступу, водночас під час дискусії підкреслив, що висловив своє особисте враження щодо дисертації, як науковець у сфері цивільного права акцентував увагу на таких аспектах, по-перше, на що звертали увагу під час захисту, це значний імперативний та публічний вплив наявності значної кількості норм, які не є за своєю природою цивільно-правовими або приватно-правовими, на сферу кіберспорту, що і викликало дискусію, зауваження, відповіді на запитання, зазначив, що це породжує: комплексність так званих відносин, щодо яких відбувалася дискусія під час захисту. Вказав, що ця комплексність виражається в тому, що за основу береться комплексність права як галузі права, комплексність законодавства чи комплексність правовідносин? Підкреслив, що це три різні вектори: якщо говорити про комплексність галузі права, то це теоретичні питання, комплексність законодавства – правотворчі

питання, комплексність правовідносин – це правозастосування. Зазначив, що якби пані Юлія визначилася відразу з тим, що вона хоче розглядати, то не виникла б проблема цієї комплексності. Вказав, що у виступі вже зазначав про те, що дисертація стосується договорів, що саме стосується приватної сфери, тобто публічна сфера мала розглядатися виключно як передумова для укладення договорів. Які існують імперативи? В чому специфіка суб'єктного складу? Зазначив, що там можна було говорити про імперативний зріз, а в рамках же приватних відносин, формою яких або різним різновидом, про який говорила пані Юлія, регулятором яких є договори, вказав, що взявши за основу один з концептів розуміння договору як регулятора, потрібно було і будувати роботу, вказав, що у такому випадку відпали б всі комплексності, всі імперативні норми тощо, тобто сторони мають самі, вдаючись до свободи договору, що закріплено цивільним законодавством, якщо це прямо не врегульовано нормами чинного законодавства, самі визначити яким чином вони будуть вести себе, не порушуючи прав та законних інтересів інших учасників цивільного обороту. Наступне, на що Ю. Жорнокуй звернув увагу – це коло договорів, зазначив, що пані Юлія молодець та старалася в дисертації довести, що саме ці три види договірних конструкцій мають бути використані, офіційний опонент погодився з нею, тому що це лише перший крок та спроба в «глобальному океані кіберспорту» цивілістичної спроби їх обґрунтування, але Ю. Жорнокуй категорично проти рецепції іноземної термінології, на що зверталася увага під час захисту, коли є українські терміни, зазначив, що не потрібно використовувати «контракти», є договори, оскільки саме слово «контракт» породжує суперечку трудові це відносини чи цивільні, зазначив, що за аналогією замість «юридичної особи» потрібно використовувати «компанію». Підкреслив, що у нас є своя правова сім'я – романо-германська, вказав, що у разі постійного внесення нової термінології, що і так відбувається, все ж таки потрібно використовувати термінологію найбільш прийнятну для України. Підсумував, що з зміст дисертації відповідає всім встановленим вимогам, має істотний ступінь новизни, а авторка заслуговує на присудження ступеня.

5. **САМОЙЛЕНКО** Георгій Валерійович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного права Запорізького національного університету, про дискусійні положення щодо дисертації відзначив у наданому відгуку, який вчасно було подано до ради та розміщено на офіційному вебсайті Національного університету «Одеська юридична академія», та про які офіційний опонент зазначив під час публічного захисту, проте під час дискусії зазначив про позитивну оцінку дослідження, вказав, що дослідження не позбавлене недоліків, але це перше, науково обґрунтоване дослідження, яке має не лише елементи новизни, а є новим, висновки є новими. Підкреслив, що можна було б сконструювати структуру дослідження по-іншому, запропонував виокремити питання динаміки договору та визначити питання виконання, укладання та розірвання договорів, проте підкреслив, що ці питання були вирішені загалом в тексті роботи. Окремо зазначив, що можна було б звернути увагу на істотні умови договору, які визначені ЦК України, умови про предмет, умови, визначені законом, умови, необхідні для даного виду договорів. Зазначив, що питання щодо умов, визначених законом, розставляє «крапку над і», оскільки були дискусії щодо публічного права, імперативів тощо. Згадав, що свого часу д.ю.н. Шишка Роман Богданович говорив про опублічення приватного права. На думку Г. Самойленка, конструкція договору та його істотних умов, що закріплена в ЦК, визначає, що умови, закріплені в законі, не є публічними, не є «страшними», підкреслив, що зверталася увага, що врегулювання суспільних відносин можливе і на рівні договору і якщо законодавець вдався до визначення на рівні закону окремих умов, то це намагання забезпечити справедливість як основу цивільного законодавства та рівність учасників – що є абсолютно нормальним. Підкреслив, що як виявилось, на сьогодні не відбувається переосмислення співвідношення права публічного та права приватного, тому зазначив про особисту думку – що приватні відносини в центрі уваги, за такого підходу держава та права є нічим іншим як інструментом досягнення мети приватного інтересу, що є допустимим. На його думку, слід відходити від підходів, що є глобальне публічне право і десь там приватне публічне право, що допускається публічним, цього не можу бути, оскільки в центрі

уваги інтереси приватної особи, тому на його думку, протиріч в публічному аспекті немає, а потрібно спокійно сприймати ці імперативи. В цілому висловив позитивне враження від дисертації та позитивну оцінку, зазначив, що буде підтримувати роботу, яка є завершеним науковим дослідженням, яке має новизну, є новим, а дисертантка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - немає,

Тих, що утрималися, немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська юридична академія», Міністерства освіти і науки України, присуджує Толмачевській Юлії Олегівні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Ігор АНДРОНОВ